

מאורות אל העבר

כד תשרי תש"ו | 01/10/1945



אנדרטת שלוש המחתרות ברמת גן. צילום: udi, Steinwell Pikiwiki Israel



תחי האחדות הלוחמת

הימים היו קשים מנשוא. מחוץ שכלה החרב, אימי השואה הלכו והתבררו, ומבית עמד הישוב היהודי על סיפה של מלחמת אחים. המחלוקת בין אנשי "ההגנה" לאצ"ל וללח"י בדבר השאלה האם להלחם בבריטים, או להמתין לקיום הבטחתם למתן עצמאות ליהודים עם תום המלחמה, הביאה לימי ה"סזון" הנוראים בהם הוסגרו לוחמי מחתרת בידי האויב. אולם, כעת תמה המחלוקת. בכ"ד בתשרי תש"ו (1.10.1945) הבין בן גוריון, כי הממשלה הבריטית החדשה אינה מתכוונת לסייע בידי העם היהודי שבע הייסורים. הוא הורה למפקדי ההגנה להתחיל ולשתף פעולה עם האצ"ל והלח"י במאבק חסר פשרות מול הבריטים, זאת עד שיפתחו שערי הארץ ותותר עלייה יהודית. תנועת המרי העברית יצאה לדרך, פעולות קרביות מול הבריטים, הבאת אוניות מעפילים והתנגדות תקיפה לשלטון המנדט, הפכו למחזה של יום בוארץ. הישוב היהודי עלה על הדרך שתוביל שנתיים מאוחר יותר לעצמאות ולהקמת המדינה